CENTRUM
CYFROWE

Sprawozdanie merytoryczne Fundacji Centrum Cyfrowe za 2018 rok

Dane podstawowe

Fundacja Centrum Cyfrowe
ul. Chmielna 24/2
00-020 Warszawa

e-mail: kontakt [at] centrumcyfrowe.pl
tel. +48 533 951 925

KRS: 0000581817 (data wpisu: 22.10.2015 r.)
NIP: 525 263 30 78
REGON: 36280113

Zarząd:
Prezes Zarządu: dr Aleksander Tarkowski
Członkini Zarządu: Aleksandra Janus
Członkini Zarządu: Magdalena Biernat

Uchwały zarządu
W 2018 r. Zarząd podjął cztery uchwały, których kopie stanowią załączniki do niniejszego sprawozdania:
nr 1/2018 z dn. 1 stycznia 2018 r.,
nr ZEWN/1/2018 z dn. 10 stycznia 2018 r.,
nr 2/2018 z dn. 3 kwietnia 2018 r.,
nr 3/2018 z dn. 17 grudnia 2018 r.

Fundacja została powołana w celu wspierania:

a) rozwoju społeczeństwa cyfrowego,
b) projektów mających na celu upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji,
c) działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
d) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
e) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
f) nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
g) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Przedmiot działalności gospodarczej Fundacji:

a) Działalność związana z oprogramowaniem (PKD 62.01.Z);
b) Działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi (PKD 62.03.Z);
c) Pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych (PKD 62.09.Z);
d) Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność (PKD 63.11.Z);
e) Działalność portali internetowych (PKD 63.12.Z);
f) Pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 63.99.Z);
g) Pozostałych badań i analiz technicznych (PKD 71.20.B);
h) Badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych (PKD 72.19.Z);
i) Badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (PKD 72.20.Z);
j) Pozostałego doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (PKD 70.22.Z);
k) Badania rynku i opinii publicznej (PKD 73.20.Z);
l) Działalności związanej z organizacją targów, wystaw i kongresów (PKD 82.30.Z);
m) Działalności obiektów kulturalnych (PKD 90.04.Z);
n) Działalności pozostałych pozaszkolnych form edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowanych (PKD 85.59.B);
o) Działalność organizacji profesjonalnych (PKD 94.12.Z);
p) Działalności pozostałych organizacji członkowskich gdzie indziej niesklasyfikowanej (PKD 94.99.Z);
q) Działalności wspomagającej edukację (PKD 85.60.Z).

Misja Fundacji Centrum Cyfrowe

Zmieniamy świat na bardziej inkluzywny, współpracujący i otwarty poprzez zmianę tego, jak ludzie się uczą, uczestniczą w kulturze, korzystają z internetu i swoich praw jako użytkowników sieci.

Cele strategiczne Fundacji Centrum Cyfrowe

Kompetentni użytkownicy. Wspieramy podnoszenie kompetencji związanych z otwartością i współdziałaniem.

Otwarte instytucje. Sprawiamy, że instytucje w większym stopniu działają w sposób otwarty realizując swoją społeczną misję.

Dobre regulacje. Działamy na rzecz dostosowania przepisów oraz wykorzystania narzędzi prawnych tak, by wspierać potrzeby i prawa użytkowników związane z otwartymi obiegami zasobów w internecie.

Społeczny wymiar technologii. Diagnozujemy zmiany społeczne i kulturowe zachodzące w społeczeństwie pod wpływem technologii cyfrowych. Wprowadzamy do dyskursu o technologii perspektywę obywatelską, troski o otwartość i o dobro wspólne.

Dane finansowe

1. Wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł oraz formy płatności.

Przychody, z podziałem na źródła		Udział %	Forma płatności
Przychody razem:	**1 675 189,79**	**100%**	przelew
Statutowe, w tym:	1 232 187,56	73,56%	przelew
Odpłatna działalność statutowa	0,00		
Dotacje ze źródeł publicznych	55 000,00		przelew
Pozostałe dotacje	1 031 711,47		przelew
Przychody finansowe	26 887,42		odsetki, różnice kursowe
Pozostałe przychody operacyjne	118 588,67		przelew
Działalność gospodarcza: sprzedaż krajowa	170 381,00	10,17%	przelew
Działalność gospodarcza: sprzedaż zagraniczna	272 621,23	16,27%	przelew

2. Wysokość poniesionych kosztów, z wyodrębnieniem formy płatności.

Koszty, w tym:	**1 570 570,67**	**Forma płatności**
Realizacja celów statutowych	944 335,69	przelew
Administracyjne	123 530,00	przelew
Działalność gospodarcza	334 535,06	przelew
Pozostałe koszty	168 169,92	przelew

3. Liczba osób zatrudnionych w fundacji z podziałem według zajmowanych stanowisk i z wyodrębnieniem osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej.

	zatrudnieni
Na stanowiskach nierobotniczych	9
Na stanowiskach robotniczych	0
Wyłącznie w dz. gospodarczej	0
OGÓŁEM	**9**

4. Łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez fundację z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej.

Wynagrodzenia brutto łącznie, w tym:	**544 221,17**
Podstawowe	534 289,72
Premie	9 931,45
Nagrody i inne świadczenia	0,00
w tym: wynagrodzenia osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej	0,00

5. Wysokość rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia.

Wynagrodzenia brutto wypłacone łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji	**145 593,50**
Podstawowe	144 672,01
Premie	921,49
Nagrody i inne świadczenia	0,00
w tym: wynagrodzenia osób kierujących wyłącznie działalnością gospodarczą	0,00

6. Wynagrodzenia z umów zlecenia.

Wynagrodzenia brutto za prace zlecone	**154 761,13**

7. Informacje o udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych, z podziałem według ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz z podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek.

Nie wystąpiły.

8. Informacje o kwotach zgromadzonych na rachunkach płatniczych, ze wskazaniem banku w przypadku rachunku bankowego lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej w przypadku rachunku członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, oraz kwotach zgromadzonych w gotówce.

Nazwa banku	**Saldo na 31.12.2018**
Credit Agricole Rachunek Bieżący PLN	16 735,38 PLN
Credit Agricole Rachunek Oszczędnościowy PLN	70 005,44 PLN
Credit Agricole Rachunek Bieżący USD	0,00 USD
Credit Agricole Rachunek Oszczędnościowy USD	177 575,30 USD
Credit Agricole Rachunek Bieżący EUR	18 075,00 EUR
Credit Agricole Rachunek Oszczędnościowy EUR	4 425,41 EUR

Fundacja “Centrum Cyfrowe” nie prowadzi kasy.

9. Wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek.

Nie wystąpiły.

10. Nabyte nieruchomości, ich przeznaczenie oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie.

Nie wystąpiły.

11. Nabyte pozostałe środki trwałe.

Nie wystąpiły.

12. Wartości aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych

Aktywa	Kwota
Aktywa trwałe	**43 999,96**
I. Wartości niematerialne i prawne	43 999,96
II. Rzeczowe aktywa trwałe	0,00
III. Należności długoterminowe	0,00
IV. Inwestycje długoterminowe	0,00
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00
Aktywa obrotowe	**881 219,32**
I. Zapasy	0,00
II. Należności krótkoterminowe	30 096,88
III. Inwestycje krótkoterminowe	851 122,44
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00
Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	**0,00**
Udziały (akcje) własne	**0,00**
SUMA	**925 219,28**

Zobowiązania	Kwota

1. Jednostek powiązanych	**0,00**
a) z tytułu dostaw i usług	0,00
b) inne	0,00
2. Pozostałych jednostek	**2 220,18**
a) kredyty i pożyczki	0,00
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00
c) inne zobowiązania finansowe	0,00
d) z tytułu dostaw i usług	1 592,73
e) zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	0,00
f) zobowiązania wekslowe	0,00
g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	490,00
h) z tytułu wynagrodzeń	0,00
i) inne	137,45
3. Rozliczenia międzyokresowe	**744 565,69**
SUMA	**746 785,87**

13. Działalność zlecona fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz o wyniku finansowym tej działalności.

Podmiot	**Wartość**
- Uniwersytet Warszawski	9 500,00
- Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów	4 000,00
- Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.	1 500,00
- Województwo Opolskie	500,00
- Muzeum Warszawy	6 500,00
- Centrum Projektów Polska Cyfrowa	88 282,00
- Ministerstwo Cyfryzacji	30 000,00
Razem	**140 282,00**

14. O rozliczeniach fundacji z tytułu ciążących zobowiązań podatkowych, a także o składanych deklaracjach podatkowych.

W związku z przeznaczeniem całego zysku na działalność statutową naukową, oświatową i kulturalną, Fundacja "Centrum Cyfrowe" nie jest płatnikiem podatku dochodowego. Roczne zeznanie CIT-8 zostało złożone 26.03.2019 r. we właściwym Urzędzie Skarbowym.

15. Informacja, czy fundacja ustanowiona na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz. 723, 1075, 1499 i 2215).

Fundacja "Centrum Cyfrowe" nie jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz. 723, 1075, 1499 i 2215).

16. Informacja o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację ustanowioną na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty operacji.

Nie wystąpiły.

17. Czy w okresie sprawozdawczym była przeprowadzona w fundacji kontrola, a jeśli była – to jej wyniki.

Nie wystąpiła.

Działania Fundacji Centrum Cyfrowe

1. Polityki Publiczne

1.1. Działania rzecznicze związane z reformą prawa autorskiego w Unii Europejskiej

Reforma prawa autorskiego była dla zespołu polityk publicznych najważniejszym tematem w 2018 roku. W Brukseli trwał żmudny i mało medialny proces ustalania projektu Dyrektywy w Parlamencie Europejskim i Radzie - w ramach stowarzyszenia Communia prowadziliśmy działania rzecznicze bezpośrednio w Brukseli (o czym informowaliśmy na bieżąco na naszym blogu). Kluczowymi momentami było lipcowe głosowanie nad mandatem negocjacyjnym dla komisji prawnej JURI (które poszło po naszej myśli) i wrześniowe głosowanie w sprawie stanowiska Parlamentu, które było dla nas dużym rozczarowaniem.
Natomiast w Polsce w lipcu rozgorzała gorąca debata polityczna. Uznaliśmy, żę naszym zadaniem jest przede wszystkim dbanie o to, by krytyka Dyrektywy była

oparta na twardych dowodach. Obalaliśmy mity, komentowaliśmy, wchodzliśmy w polemikę, apelowaliśmy, patrzyliśmy rządowi na ręce.
Zależało nam bardzo na inicjowaniu dialogu na temat Dyrektywy - udało nam się to zrobić w trakcie grudniowego Internet Governance Forum.

1.2. Internet jest dla ludzi

W działaniach naszego zespołu stale szukamy sposobów tłumaczenia zawiłych kwestii związanych z regulacją internetu szerokiemu gronu odbiorców. W tym roku zwracaliśmy uwagę, że to jak regulowany jest internet (np. poprzez prawo autorskie) wpływa na życie każdego z nas - bo przecież chcemy by internet był dla ludzi. Dlatego też stworzyliśmy kampanię komunikacyjną www.internetjestdlaludzi.pl w której pokazywaliśmy, jak na doświadczenie korzystania z internetu wpłynie europejska reforma prawa autorskiego. Z tym przesłaniem byliśmy np. na festiwalu organizowanym przez Mozillę - Mozfest i światowym zjeździe Creative Commons. Nasza kampania będzie miała wkrótce swoją odsłonę europejską, we współpracy ze stowarzyszeniem Communia. Działanie udało nam się zrealizować ze środków przyznanych na ten cel przez Open Society Foundation.

1.3. Copyright for Education

Tak jak w poprzednim roku, wpływ prawa autorskiego na edukację był wątkiem, któremu poświęciliśmy szczególnie dużo uwagi w naszych działaniach rzeczniczych. W ramach projektu "Copyright for Education", razem z holenderską fundacją Kennisland oraz Creative Commons Portugal prowadziliśmy przez cały rok działania rzecznicze dotyczące nowej Dyrektywy prawnoautorskiej. Przygotowaliśmy raport „Educational Licenses in Europe", który zaprezentowaliśmy podczas konferencji „A better copyright for quality higher education and research in Europe and beyond", współorganizowanej w Brukseli z europejską federacją związków zawodowych nauczycieli ETUCE. W drugiej połowie roku prowadziliśmy kampanię informacyjną, realizowaną w oparciu o serwis internetowy copyrightforeducation.eu. Wspieraliśmy również kampanię Vox Scientia, realizowaną przez organizacje biblioteczne. Nasze działania realizowaliśmy we współpracy z grupą organizacji reprezentujących interesariuszy sektora edukacyjnego, organizacjami bibliotecznymi, oraz środowiskami otwartościowymi (m.in. Creative Commons, Mozilla, Global Congress on Intellectual Property and Public Interest).

1.4. Otwartość

Ważne jest dla nas, by polityki publiczne wspierały otwartość w różnych dziedzinach naszego życia - nie tylko ją umożliwiały, ale też aktywnie do niej zachęcały. Dlatego też ważne są dla nas poprawki do dyrektywy o ponownym wykorzystywaniu (reuse) nadal dyskutowane na poziomie Unii Europejskiej. Braliśmy też aktywny udział w pracach nad wdrożeniem dyrektywy 2017/1564 dotyczącej ułatwienia dostępu do opublikowanych utworów drukowanych osobom niewidomym i słabowidzącym.
Tak jak w poprzednich latach, monitorujemy stosowanie przepisów dotyczących otwartości treści na poziomie programów operacyjnych - przede wszystkich PO Polska Cyfrowa, gdzie uczestniczymy w pracach Komitetu Monitorującego Program.
Z otwartości również szkolimy - podpowiadamy jak wdrażać ją systemowo - w tym roku współpracowaliśmy m.in. z wieloma uniwersytetami, Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Polską Agencją Infrastruktury i Handlu.
Jesteśmy wszędzie tam, gdzie ludzie chcą rozmawiać o otwartości, reformie prawa autorskiego, społecznym wymiarze technologii. Czy to na festiwalu Open'er, czy na Global Congress on Intellectual Property and the Public Interest.
Ważne jest dla nas zarówno to, by nasze działania były ewaluowane i oceniane przez innych, zarówno użytkowników o których prawach mówimy, jak i ekspertów. Zależy nam i dbamy o to, by działać koalicyjnie, w partnerstwie, razem z innymi organizacjami - inaczej systemowa zmiana nie będzie możliwa.

2. Społeczny wymiar technologii

W 2018 roku rozpoczęliśmy działania realizujące nowy cel strategiczny naszej fundacji, dotyczący społecznego wymiaru technologii. Naszym celem jest diagnozowanie zmian społecznych i kulturowych zachodzących w społeczeństwie pod wpływem technologii cyfrowych. Chcemy wprowadzać do dyskursu o technologii perspektywę obywatelską, troski o otwartość i o dobro wspólne.

2.1. Reframe Digital Europe

W ramach projektu „Reframe Digital Europe", realizowanego razem z holenderskimi fundacjami Kennisland i Commons Network, postawiliśmy sobie za cel zbudowanie alternatywnych ram dla tworzenia polityk cyfrowych w Unii Europejskiej. Mamy nadzieję, że zastąpią one podejście skupione na Jednolitym Rynku Cyfrowym. Uważamy, że najwyższa pora, by zmienić tę dominującą narrację. W obecnych ramach, debata o cyfrowej Europie sprowadza się do dyskusji o tym, jak zapewnić prawidłowe działanie rynków. Nowe ujęcie powinno podkreślać znaczenie obywateli, interesu publicznego i usług publicznych, czy dobra wspólnego. Nowa rama, nazwana przez nas Shared Digital Europe, opiera się na czterech fundamentach: decentralizacji, dobru wspólnym, roli instytucji publicznych oraz suwerenności obywateli. Wypracowaliśmy ją podczas warsztatu, na który zaprosiliśmy dwudziestu aktywistów i przedstawicieli najważniejszych organizacji społecznych.

2.2. Dialog z biznesem o społecznym wymiarze technologii

W ramach tego celu szczególnie ważne jest dla nas budowanie relacji z podmiotami komercyjnymi, tak by wprowadzać do dyskusji biznesowych kwestie związane ze społecznym wpływem technologii. Realizujemy ten cel współpracując z partnerami Koalicji na rzecz polskich innowacji, z którymi zorganizowaliśmy m.in. cykl spotkań o społecznym wymiarze technologii blockchain. W drugiej połowie roku uczestniczyliśmy w pracach zespołu ds. edukacji, w ramach prac nad ,,Założeniami do strategii AI w Polsce", prowadzonych przez Ministerstwo Cyfryzacji. Rozpoczęliśmy również współpracę z fundacją Digital Poland oraz Microsoft Poland. W ramach projektu ,,Digital Sustainability Forum" inicjujemy debatę o zrównoważonym rozwoju sztucznej inteligencji oraz kwestiach cyberbezpieczeństwa. Wreszcie wspólnie z niemiecką fundacją AlgorithmWatch zrealizowaliśmy projekt mapujący mechanizmy algorytmicznego podejmowania decyzji, wdrożone w dwunastu państwach europejskich (w tym w Polsce).

3. Otwarta edukacja

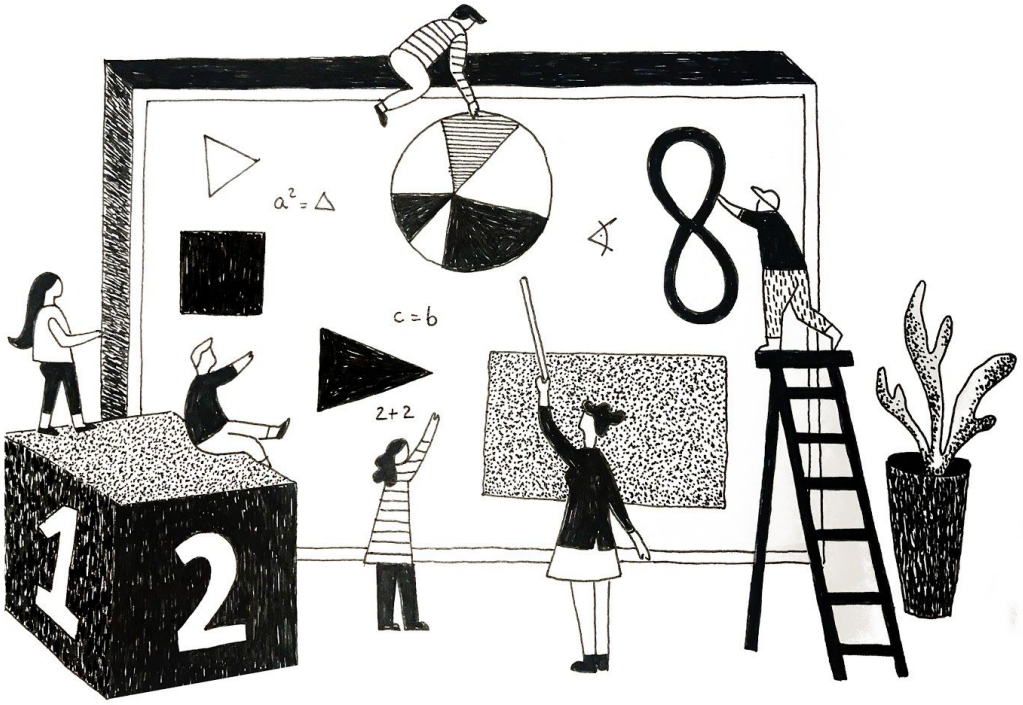

3.1. Otwartej Edukacji - SpołEd Matematyka

W 2018 roku zrealizowaliśmy pierwszą edycję działań w ramach Spółdzielni Otwartej Edukacji - SpołEd. Skupiliśmy się na pracy z nauczycielami i nauczycielkami matematyki. Do udziału zaprosiliśmy trzynaścioro uczestników z całej Polski, którzy w zespołach, przy wsparciu specjalistów z różnych dziedzin (metody projektowe, user experience, dostępność, prawo autorskie, programowanie, środowiska internetowe, nauki humanistyczne) stworzyli wzorcowe otwarte zasoby edukacyjne (scenariusze, materiały, filmiki). Zespoły pracowały w czasie czterech spotkań stacjonarnych oraz zdalnie. Prace nad materiałami wspierali doświadczeni mentorzy. Efekty tych działań można zobaczyć tutaj:
https://spoledkurs.centrumcyfrowe.pl/zasoby/spoled-matematyka/
Doświadczenia zebrane podczas współpracy z nauczycielami matematyki wykorzystaliśmy przy tworzeniu kursu internetowego “Otwarta Edukacja w praktyce” (https://spoledkurs.centrumcyfrowe.pl/). Jego celem jest przede wszystkim wprowadzenie w tematykę otwartej edukacji, pokazanie wartości

współpracy, wykorzystania nowoczesnych technologii i metod pracy nad materiałami edukacyjnymi. 6-tygodniowy kurs odbył się jesienią w wersji mentorskiej (troje mentorów wspierało działania ponad 30 uczestników). Kurs jest całkowicie otwarty, nie wymaga logowania i w każdej chwili można z niego skorzystać (także bez pomocy mentora). W 2019 roku planujemy kontynuowanie działań w ramach SpołEd z kolejnymi grupami nauczycieli.

3.2. KOED

Koalicja Otwartej Edukacji prowadziła działania promujące otwartość w instytucjach kultury, organizacjach pozarządowych, na uczelniach, w szkołach i bibliotekach. KOED zorganizował między innymi:
- Tydzień Otwartej Edukacji - konferencja webinarowa (17 marca) „Otwarte Śniadanie w sieci". Było to siedem wystąpień dotyczących różnych aspektów otwartej edukacji – m.in. odwróconej klasy, dostępności, nauki obywatelskiej i Snapchatu w szkole. Nagrania do obejrzenia na kanale YouTube KOED. Tydzień Otwartej Nauki - (22 - 28 października). Tematem przewodnim było: designing equitable foundations for open knowledge.
- Webinary -„Otwarte licencje Creative Commons na uczelni. Co warto wiedzieć?", „Otwarte Zasoby Edukacyjne w pracy nauczycieli akademickich", „Gry, które uczą – webinar FAM",
Koalicja wydała również dwie publikacje. Przeznaczoną dla prawników pracujących w instytucjach kultury „Otwartość w instytucjach kultury. Kazusy dla prawników." i "Przewodnik po Otwartych Zasobach Edukacyjnych", skierowany do edukatorów.
We wrześniu odbył się Zjazd członków KOED w Bibliotece Politechniki Łódzkiej. W programie znalazły się wystąpienia i warsztaty prowadzone przez członków KOED i zaproszonych gości.

3.3. Open Education Policy Forum

Cooperation changes everything - takie było motto naszego trzeciego Forum, które odbyło się w dniach 15-16 października w Warszawie. Wydarzenie zgromadziło, podobnie jak w poprzednich latach, 50 zwolenników otwartej edukacji z całej Europy. Naszym celem było zorganizowanie spotkania dla osób działających w obszarze otwartej edukacji, które koncentrują się na kształtowaniu polityk i rzecznictwie, podczas którego osoby te mogą się spotkać, podzielić się doświadczeniami, inspirować się wzajemnie i zaplanować współpracę.

3.4. Analiza strategii i działań mających na celu rozwój kompetencji cyfrowych w państwach Unii Europejskiej

Celem ekspertyzy było dokonanie przeglądu strategii i działań mających na celu rozwój kompetencji cyfrowych w tych państwach, które osiągnęły znaczący postęp w tej dziedzinie. Elementem ekspertyzy jest rekomendacja działań, które należy podjąć w Polsce w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych.
Analiza obejmuje:
- podsumowanie kierunków przyjmowanych przez wszystkie państwa członkowskie UE (z wyjątkiem Polski) w swoich działaniach strategicznych w obszarze kompetencji cyfrowych;
- podsumowanie skutecznych działań dla rozwoju kompetencji cyfrowych w państwach, w których nastąpił w ostatnich latach znaczny wzrost wskaźników mierzących poziom rozwoju kompetencji cyfrowych: Belgii, Czechach, Estonii, Finlandii, Holandii i Wielkiej Brytanii;
- rekomendacje działań, które należy podjąć w Polsce, sformułowane w oparciu o przeprowadzone analizy i doświadczenia państw będących ich przedmiotem.

4. Otwarta Kultura

4.1. Pracownia Otwierania Kultury - lab technologiczny dla instytucji GLAM

Celem projektu, finansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, było upowszechnienie zasobów kultury i dziedzictwa zgodnie ze standardami gwarantującym ich szeroką dostępność technologiczną i prawną oraz opracowanie poprzez formułę medialabową innowacyjnych rozwiązań dla zwiększenia skali ich ponownego wykorzystania. W roku 2018 na podstawie opracowanych w poprzednim roku prototypów (spośród których 2 wybrano do wdrożenia na drodze otwartego konkursu) powstały dwa narzędzia cyfrowe: aplikacja mobilna “Muselfie” stworzona we współpracy z Muzeum Narodowym w Warszawie oraz narzędzie webowe “Szlaki tułaczy” stworzone we współpracy z Ośrodkiem KARTA (http://szlakitulaczy.pl). Oba tworzone były zgodnie z metodyką zwinną, w interdyscyplinarnych zespołach złożonych z ekspertów Pracowni oraz reprezentantów zaangażowanych instytucji. Był to zarówno proces nastawiony na produkcję oprogramowania, jak i na rozwój kompetencji pracowników instytucji. Obejmował on także testy obu narzędzi z przedstawicielami zdefiniowanych wcześniej grup docelowych, przy czym testy projektu “Szlaki tułaczy” przeprowadzone zostały z zaangażowaniem studentów nowego kierunku studiów School of Ideas na Uniwersytecie SWPS.

Wszystkie wypracowane w Pracowni prototypy zobaczyć można na stronie projektu: https://otwartakultura.org/konkurs/
Oba projekty udostępnione są na wolnych licencjach, a kod źródłowy dostępny jest na GitHubie Centrum Cyfrowego: https://github.com/CCLab

Metodologię pracy stworzoną na potrzeby Pracowni Otwierania Kultury wykorzystujemy także we współpracy z innymi instytucjami. Poniżej prezentujemy wybrane efekty takiej współpracy.

4.1.1 Otwarty Kampus UW

Serwis Otwarty Kampus to efekt współpracy Pracowni Otwierania Kultury z Uniwersytetem Warszawskim, programem Animacji kultury w Instytucie Kultury Polskiej.
Otwarty Kampus to strona internetowa, dzięki której odkryjesz na nowo Kampus Główny Uniwersytetu Warszawskiego. To przestrzeń nie tylko akademicka – Kampus jest miejscem otwartym i dostępnym dla każdego. Strona powstała w ramach Projektu Powiśle – alternatywnego programu kształcenia, realizowanego przez specjalizację Animacja Kultury w Instytucie Kultury Polskiej UW. W roku akademickim 2017/2018 studentki specjalizacji prowadziły twórcze badania Powiśla, jego sfery społecznej, wizualnej i dźwiękowej przy pomocy strategii sztuki współczesnej. Jednym z celów projektu było zainicjowanie nowych relacji UW z najbliższym otoczeniem – zarówno z instytucjami lokalnymi, jak i mieszkańcami Powiśla. Strona Otwarty Kampus powstała podczas Medialabu prowadzonego przez Pracownię Otwierania Kultury w Centrum Cyfrowym i jest dostępna pod adresem: http://ok.uw.edu.pl/.

4.1.2. Serwis edukacyjny Uczyć się z historii

We współpracy z Ośrodkiem KARTA stworzyliśmy nową wersję serwisu edukacyjnego poświęconego totalitaryzmom XX wieku, adresowanego do nauczycieli i edukatorów, animatorów oraz aktywistów związanych z pozaformalną edukacją na temat historii. Serwis powstał zgodnie z metodologią opracowaną w Pracowni Otwierania Kultury, z zaangażowaniem interdyscyplinarnego zespołu i ekspertów Ośrodka KARTA. Celem serwisu jest popularyzowanie metody projektowej w nauczaniu historii oraz wspieranie nauczycieli i edukatorów w prowadzeniu zajęć na temat totalitaryzmów XX z naciskiem na aspekty związane z prawami człowieka. Serwis dostępny pod adresem: http://uczycsiezhistorii.pl

4.2. Edukacja Kulturalna - transformacja cyfrowa w instytucjach kultury

Projekt nastawiony na rozwój kompetencji kadr kultury, finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, rozpoczął się w 2018 roku, pierwszym z cyklu warsztatów edukacyjnych. Program i metodologia pracy powstała w oparciu o badania, konsultacje z instytucjami kultury oraz doświadczenie w pracy na ich rzecz. Od lat wspierając polskie instytucje kultury, nie tylko zdążyliśmy dobrze poznać ich potrzeby i stojące przed nimi wyzwania, ale także przyjrzeć się ich kulturze pracy. Refleksje z badań i własnych doświadczeń stanowią podstawę opracowanego przez nas, bezpłatnego, otwartego programu. Kluczową diagnozą jest niewspółmierność poziomu kompetencji pracowników instytucji do skali realizowanych projektów cyfrowych. Instytucje kultury coraz silniej starają się wykorzystywać potencjał cyfrowych narzędzi w swojej ofercie edukacyjnej oraz w budowaniu relacji z publicznością, jednocześnie, aby efektywnie wykorzystywać innowacyjne metody i narzędzia, konieczne jest wykształcenie wewnątrz instytucji wielu nowych kompetencji, w tym: badania i rozumienia potrzeb odbiorców (również osób o szczególnych potrzebach, wykluczonych ze względu na niepełnosprawność lub ubóstwo), korzystania z nowych technologii w sposób efektywny, rozsądnego gospodarowania finansami publicznymi, współpracy z sektorem IT przy tworzeniu własnych narzędzi wspierających edukację i animację, znajomości i przestrzegania standardów dostępności oraz umiejętności analizy danych pozwalających ewaluować jakość i skuteczność tych narzędzi. Programy studiów uniwersyteckich i oferta rozwoju zawodowego dla kadr kultury nie odpowiada w pełni na wymagania stojące przed pracownikami nowoczesnych instytucji kultury w tym zakresie, co przekłada się na jakość oferty edukacyjnej i kulturalnej. Wypełnienie tej luki jest głównym celem naszych działań w ramach programu Transformacja cyfrowa w instytucjach kultury.

4.3. Ewaluacja digitalizacji zasobów kultury polskich instytucji GLAM

Na przestrzeni ostatnich lat, przeprowadzono na szeroką skalę digitalizację zasobów polskich instytucji kultury. Celem badania była ewaluacja tego procesu z punktu widzenia standardów (prawnych i technologicznych) udostępniania cyfrowych zasobów oraz zbadanie, czy i jak projekty te wspierają włączenie polskich zasobów do zdigitalizowanego dziedzictwa europejskiego i umożliwiają ich wykorzystanie przez polskich i międzynarodowych użytkowników. Prowadzony przez nas w latach 2016-2018 projekt badawczy składał się z trzech modułów: 1. analizy i diagnozy modelu i sposobu działania instytucji

prowadzących programy wspierające digitalizację, 2. ewaluacji wdrożonych projektów digitalizacyjnych z punktu widzenia ich efektywności w polepszaniu dostępu do zasobów dziedzictwa, 3. zidentyfikowania (grup) końcowych użytkowników tych zasobów oraz zmapowania barier utrudniających dostęp i wykorzystywanie zasobów wśród nieużytkowników. W jego efekcie wypracowana została typologia użytkowników cyfrowych zasobów kultury oraz rekomendacje dotyczące efektywnych sposobów angażowania publiczności online. Raport z badań dostępny: https://otwartakultura.org/wiedza/raporty-z-badan/digitalizacja-ewaluacja/

4.4. Współpraca przy projekcie Statystyka muzeów (NIMOZ)

W minionym roku mieliśmy przyjemność współpracować z Narodowym Instytutem Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów przy projekcie Statystyka muzeów, współuczestnicząc w analizie danych o polskich muzeach za rok 2017. Nasza praca była częścią większej całości, której efekty możecie już zobaczyć w postaci raportu opublikowanego przez NIMOZ: https://nimoz.pl/…/pub…/55/Statystyka_muzeow_2017_online.pdf Prowadzona przez nas analiza dotyczyła zbioru danych dotyczących ponownego wykorzystania cyfrowych zasobów udostępnianych przez muzea.

5. Hackathon Otwartych Danych

W dniach 27-28 października we współpracy z Fundacją TechSoup zrealizowaliśmy Hackathon Nowa Strona Danych, którego organizatorem było Ministerstwo Cyfryzacji. Celem wydarzenia było zwiększenie użyteczności portalu dane.gov.pl, otwarcie go na potrzeby odbiorców i stworzenie nowych funkcjonalności (typu walidatory danych czy narzędzia do wizualizacji danych), które byłyby dostępne dla wszystkich. 11 zespołów przez dwie doby pracowało pod okiem 24 mentorów, w tym reprezentantów dwóch dwóch partnerów biznesowych oraz niektórych spośród 32 partnerów społecznościowych wydarzenia. Zwycięskie zespoły otrzymały nagrody o łącznej wartości 30 000 zł oraz nagrody dodatkowe. O szczegółach wydarzenia można przeczytać na stronie projektu: https://hackathon.gov.pl